

NIHAK | Think Big -hanke

Markkinaselvitys

Puurakentaminen Norjassa, erityisfokuksessa Tiny House:
vientimahdollisuuksien kirkastaminen ja
suomalaisyritysten mahdollisten kumppaneiden kartoitus

Toteutus: Xport | Oliver Blomqvist, Marko Luoma, Marja Sulkakoski

27.4.2021

Johdanto	4
Rakennusteollisuus Norjassa	5
Markkinaselvityksen tavoitteet ja toteutus	8
Markkinamahdollisuudet	9
1.1 Tutkimus lähitulevaisuudesta, Norjan rakennusteollisuudenliitto BLN	9
1.2 Muita tutkimuksia Norjan markkinatilanteesta ja puurakennusalan viennin aloittamisesta	11
Yrityskulttuuri Norjassa	12
Paloluokittelut ja turvallisuusmääräykset Norjassa	13
Tiny House -rakentaminen Norjassa	14
2.1 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (2019), maisteritutkimus: Mikrohus i Norge	16
2.2 Artikkeleita Tiny Houseista	17
DNB Nyheter: Er mikrohus boligdrømmen på seks hjul? (Onko mikrotalo unelmakoti kuudella pyörällä?)	17
DNB Nyheter: Småbarnsfamilien drømmer om mikrohus – forvirres av lovene (Lapsiperhe unelmoi mikrotalosta - lakien sekoittamana)	19
Dinside: Alt om mikrohus	22
OBOS: Et hjem på hjul (Koti pyörillä)	22
DWELL: These Norwegian Tiny Homes Offer Low-Impact Living on Wheels	22
Kilpailijakartoitus	23
3.1 Tiny House -toimijat Norjassa	23
Norske Mikrohus AS	24
Mikrohus Norge AS	27
Mario's Tiny Houses (konkurssissa)	30
MaRaunahus.no - ELN Norge AS	33
3.2 Muut rakennustyytit	35
Hirsitalot	35
Elementtitalot	35
3.3 Norjalaiset toimijat segmenteittäin	36
Ikkunat ja ovet	36
Materiaalit	40
Laminoituja puurakenteita	40
Liimapuu	42
Ulko- ja sisäverhous	44
Portaat	45

Lavat	46
Logistiikkayritykset Suomi - Norja	47
Baltialaiset yritykset Norjan markkinoilla	48
Kenelle Norja tarjoaa mahdollisuuksia	50
Potentiaaliset yhteistyökumppanit	51
Agentteja välittäviä firmoja Norjassa	51
Tukkukauppiat	51
Puuala	51
Metalliala	52
Koneita rakennusosalalle	52
Vuokratyövoima	53
Esimerkkejä projekteista	54
Yhteenveto	57
Appendix	61

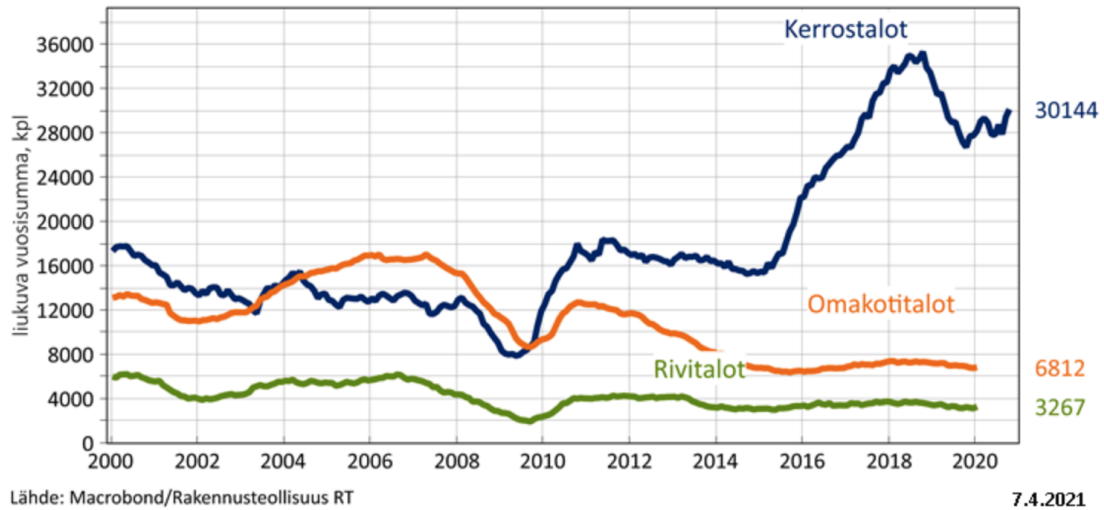
Johdanto

Pohjoismaissa, erityisesti Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, puurakentamisella on historiallisesti merkittävä rooli. "Wooden house construction in Scandinavia – a model for Europe" -artikkelin mukaan noin 90% omakotitaloista on puurakenteisia ja erityisesti julkisen puolen puurakentaminen on kasvussa. Suomen puuteollisuus on tunnettua Norjassa, ja Suomen metsäteollisuuden arvoketju nähdään kehittyneempänä kuin Norjan. Lähde: https://www.forum-holzbau.com/pdf/ihf10_schauerte.pdf

Uusiutuva ja ekologinen puu sopii rakennusmateriaalina erittäin hyvin ympäristöystävällisempään rakentamiseen. Tulevaisuudessa rakennusteollisuuden on todennäköisesti löydettävä entistä enemmän kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja, ja puurakentamisella on tässä mahdollisuus kasvaa ja kehittää uusia innovatiivisia tuotteita ja toimintamalleja. Norjassa on kunnianhimoiset ilmastotavoitteet, ja valtio tukee puurakentamisen eteenpäin viemistä, tutkimus- ja kehitystyön, innovoinnin ja Lähde: Business Finland, Wood construction Norway, pdf.

Suomessa Rakennusteollisuusliiton tilastot kuvaavat eri talotyyppien määrien kehitystä 2000 -luvulla. Ympäristöministeriön toteuttama Puurakentamisen ohjelman (2016-2022) kautta on pyritty mm. lisäämään puurakentamista erityisesti kaupunkirakentamisessa ja edistämään kansainvälisesti kilpailukykyisen puurakentamisen osaamista Suomessa.

Asuntoaloitukset talotyypeittäin

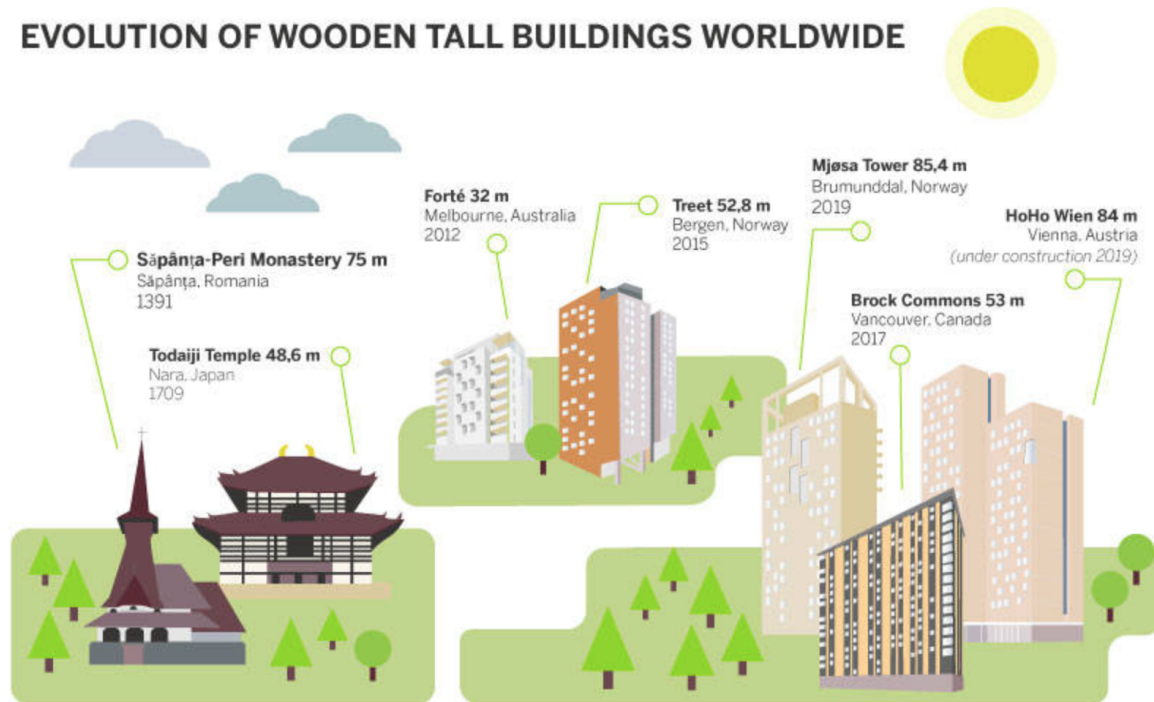
<https://www.rakennusteollisuus.fi/Tietoa-alasta/Talous-tilastot-ja-suhdanteet/Kuviopankki/Asunto-markkinat>

Rakennusteollisuus Norjassa

Norjan puuteollisuus kasvaa voimakkaasti. Tukkeja korjataan enemmän, sahattujen massiivipuutuotteiden tuotanto kasvaa, ja vuonna 2017 vienti kasvoi 11 prosenttia. Vuonna 2017 Norjassa rakentamiseen käytetystä puusta 2,5 prosenttia oli peräisin Norjasta, loput oli tuontitavaraa. Puun kysyntä julkisten rakennusten rakennusmateriaalina kasvaa. Lähde: Business Finland, Wood construction Norway, pdf.

Norjassa on puurakentamisessa on profiloiduttu erityisesti innovointiin, korkealuokkaiseen arkkitehtuuriin, hyviin rakennuskäytäntöihin, tutkimus- ja kehitystyöhön, arvoketjun kehittämiseen sekä korkeisiin tavoitteisiin ympäristöystävällisyydessä. Lähde: https://www.forum-holzbau.com/pdf/ihf10_schauerte.pdf (Norske arkitekters landsförbund, 2007; Stavanger municipality, 2008).

EVOLUTION OF WOODEN TALL BUILDINGS WORLDWIDE

Lähde:

<https://www.metsawood.com/global/news-media/references/Pages/Mjosa-Tower-worlds-tallest-wood-building.aspx>

Suurimmat puutuotteiden valmistajat v. 2019 liikevaihdon mukaan Norjan rakennusmarkkinoilla ovat:

- Optimera AS, yli 840 milj. €
- Moelven AS, lähes 199 milj. €
- Viken Skog AS, lähes 165 milj. €
- Neumann Bygg AS, 142,8 milj. €

Teollisen puurakentamisen oletetaan kasvavan tulevaisuudessa, mutta Norjassa ei ole tällä hetkellä riittävästi puun teollista prosessointia. Raakapuuta lähetetään Keski-Eurooppaan,

jossa se jalostetaan liimapuuksi tai CLT:ksi, ja lähetetään sitten takaisin Norjaan. Keväällä 2019 Norjaan avattiin uusi CLT -tehdas, joka on tällä hetkellä maailman suurin. Vuonna 2018 Norjassa kaadettiin vähän yli 10 milj. kuutiometriä hirttä, mikä vastaa 10% Ruotsin tuotannosta. Suomessa ja Ruotsissa metsä uusiutuu nopeasti, vuosittainen ”regrowth” on 80%, kun taas Norjassa vastaava luku on n. 40%. Suomen puuteollisuuden mahdollisuudet Norjassa ovat hyvät, ja erityisesti korkean jalostusasteen tuotteisiin kannattaa panostaa. Lähde: Business Finland, Wood construction Norway, pdf.

Markkinaselvityksen tavoitteet ja toteutus

Tässä markkinaselvityksessä kartoitettiin toimijoita Norjan rakennusmarkkinoilla erityisesti Tiny House- eli mikrotalo -konseptiin keskittyen. Selvitimme mikrotalomarkkinoiden plussia ja miinuksia tällä hetkellä, ja listasimme mikrotaloja valmistavat yritykset. Markkinat ovat tällä hetkellä melko pienet, joten tilastotietoja emme löytäneet. Työn tarkoituksena oli ymmärtää, miten mikrotalojen markkinat tällä hetkellä toimivat, ja mitä haasteita on tai missä asioissa suomalaiset yritykset voisivat löytää kilpailuetuja. Tavoitteena oli myös saada yleiskuva, onko mikrotalomarkkinoissa potentiaalia suomalaisille yrityksille.

1. Markkinamahdollisuudet

1.1 Tutkimus lähitulevaisuudesta, Norjan rakennusteollisuudenliitto BNL

Norjan rakennusteollisuuden liitto (BNL, englanniksi The Federation of Norwegian Construction Industries) on rakennusalan yritysten liike- ja työnantajajärjestö. BNL on 15 toimialan kattoteollisuusorganisaatio, ja sillä on yli 4000 jäsenyritystä ja lähes 70 000 työntekijää. BNL perustettiin vuonna 1997, ja se on tällä hetkellä Norjan yritysliiton (NHO) kolmanneksi suurin yhdistys. Lähde: (BNL) <https://www.bnl.no/in-english/>

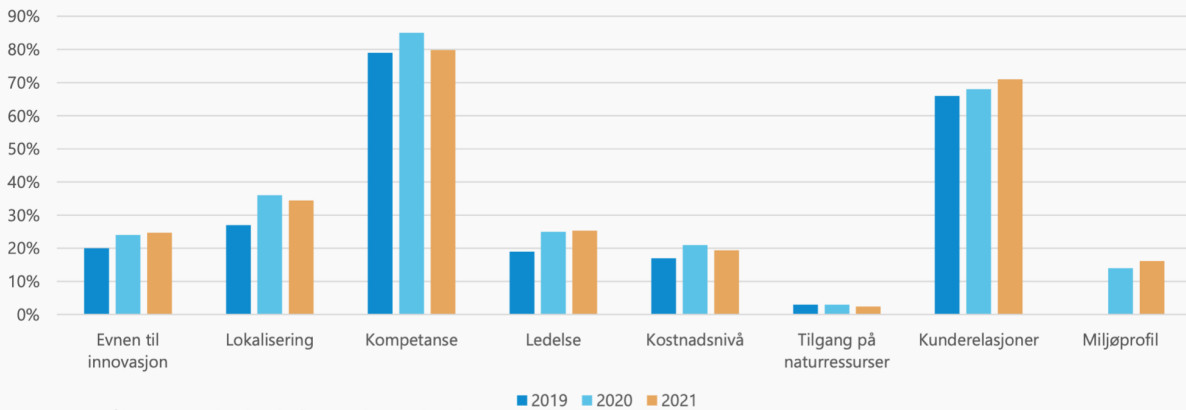
BNL on teettänyt rakennusteollisuuden tulevaisuusbarometrin 2021, jolla haluttiin selvittää toimialan yritysten tilannetta ja näkemyksiä. Barometristä poimittu alla oleva kuva nostaa esiin Norjan markkinoilla tärkeimmät kilpailuedut: osaamisen ja asiakassuhteet. Paikallisuus ja hintataso nähtiin paljon vähemmän merkittävinä tekijöinä.

Kompetenssi ja asiakassuhteet vahvimpia kilpailuetuja

Byggenæringens Fremtidsbarometer 2021

bnl Byggenæringens
Landsforening

Kompetanse og kunderelasjoner trekkes frem som sterkeste konkurransefortrinn

Spørsmål: Hva er din bedrifts sterkeste konkurransefortrinn?

18

Johtopäätökset BLN:n tutkimuksesta vapaasti suomeksi käännettynä:

- Oman yrityksen talouden odotukset ovat tänä vuonna alhaisemmat kuin viime vuonna samaan aikaan, positiivisemmat vuoteen 2022 saakka
- Monet uskovat, että Norjan talous toimii paremmin vuonna 2021 kuin vuonna 2020
- 12 % uskoo menevänsä nolleen tai alijäämään vuonna 2021, kun taas 19 % on odotukset liikevoitosta vuodelta 2020
- 40 %:lla on nyt sama tilauskertymä kuin viime vuonna / 29 %:lla on pienempi
- Edelleen suuri ammattitaitoisten työntekijöiden tarve (43 %)

-
- Oppisopimuskoulutettavat on erittäin kysyttyjä, ja heistä on jopa pulaa (yksi neljästä yrityksestä ei saa oppisopimuskoulutettavia). Heidän avullaan halutaan vaikuttaa osaamisen jatkuvuuteen ja tulevaisuuden rekrytointitarpeiden täyttymiseen.
 - Korona on johtanut siihen, että joka neljäs yritys vastaa digitalisoivansa toimintaansa suuressa määrin
 - Joka neljännellä yrityksellä on ollut suuria infektioiden hallintaan liittyviä kustannuksia

Lähde: BNL:n tutkimus lähitulevaisuudesta:

<https://www.bnl.no/siteassets/dokumenter/presentasjoner/byggenaringens-fremtidsbarometer-2021.pdf>

1.2 Muita tutkimuksia Norjan markkinatilanteesta ja puurakennusalan viennin aloittamisesta

Hyvää yleistietoa rakennusalan yrityksille, jotka tavoittelevat paikkaa Norjan markkinoilla, löytyy Vieskan Elementti Oy:lle tehdystä opinnäytetyöstä. Tutkimus on vuodelta 2020. Kiinnostavat opinnäytetyöt on tehty myös hirsitalojen brändäyksestä vientimarkkinoille ja Designitalojen soveltuvuudesta Ruotsin ja Norjan markkinoille.

PUURAKENNUSELEMENTTIEN VIENTI NORJAAN Case Vieskan Elementti Oy, tieteellinen julkaisu

Tekijä: Henri Liimatainen

Lähde:<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/334379/Opinn%c3%a4ytety%c3%b6%20-%20Henri%20Liimatainen.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

HIRSITALON BRÄNDÄYS ULKOMAILLA Case Timber-Hirsi Oy, tieteellinen julkaisu

Tekijä: Katri Lehtola

Lähde:https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/94466/lehtola_katri.pdf?sequence=1

MUUTTOVALMIIN DESIGN TALON SOVELTUVUUS VIENTIIN RUOTSIIN JA NORJAAN,
tieteellinen julkaisu

Tekijä: Lotta-Maria Vähäkangas

Lähde:https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/146055/Vahakangas_Lotta-Maria.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Yrityskulttuuri Norjassa

Norjalais-suomalainen kauppayhdistys NOFI julkaisi vuonna 2015 verkkosivuillaan raportin, jossa norjalaisten ja suomalaisten kulttuurierot ja samankaltaisuudet ilmenee yritystoiminnassa.

The NOFI Business Climate Survey 2015

<https://www.nofi.fi/blog/2017/4/3/nofi-rapport-2015> (koko raportin voi ladata täältä)

Raportin mukaan suomalaisella ja norjalaisella yrityskulttuureilla on yleisesti ottaen paljon samankaltaisuuksia, mutta myös muutamia eroavaisuuksia. Yhteistä on erityisesti asiakeskeisyys ja se että, ollaan suorapuheisia. Luottamus on myös yksi yhteinen arvo jota kunnioitetaan yritysyhteistyössä. On kuitenkin ilmeistä, että suomalaiset pitävät norjalaisia hieman enemmän ihmiskeskeisinä ja demokraattisina päätöksenteossa. Norjalaiset usein kokevat suomalaisten yritysten olevan enemmän hierarkkisia, autokraattisia ja konservatiivisia. Tämän tiedon perusteella olisi kannattavaa kiinnittää huomiota

ihmiskeskeiseen lähestymistapaa Norjan markkinoille mentäessä, ja henkilökohtaisten suhteiden luomiseen.

Raportissa (2015) ilmeni myös, että ruotsin kieltä puhuvat suomalaiset kokevat vähemmän kielimuuriin liittyviä ongelmia. Skandinaavisia kieliä puhuvat ymmärtävät toisiaan ja pitävät yhteisiä kokouksia, lähettävät sähköposteja ja laativat kirjallisia sopimuksia skandinaavisilla kielillä. Tämä sujuu useimmiten ongelmitta. Suomalaiset, jotka eivät puhuneet ruotsia, taas kokivat että kielimuuri on suuri este ja kommunikoivat tyypillisesti englanniksi.

Samankaltaisia kokemuksia oli suomalaisella yrittäjällä Anders Asplundilla Mesmec Oy:stä.

(Ks. Appendix: Finnvera) Lähde:

<https://www.finnvera.fi/finnvera/uutishuone/artikkelit/yha-useampi-suomalaisyritys-haluaa-norjan-markkinoille>

Se että ruotsin/norjan kielen osaaminen on tärkeää Norjan markkinoille mentäessä, käy ilmi myös verkkosivuja selatessa. Esimerkiksi monilla norjalaisilla yrityksillä on olemassa verkkosivut vain norjaksi.

Paloluokittelut ja turvallisuusmääräykset Norjassa

1. Norjan rakennustekniset määräykset (TEK17) ohjeineen, saatavilla norjaksi (virallinen) Tiedosto: <https://dibk.no/regelverk/byggteknisk-forskrift-tek17/>
2. Englanniksi. Huom. Tämä on epävirallinen englanninkielinen käännös tiedostosta "Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift - TEK17)". Kiistat ratkaistaan norjaksi laaditun muodollisen tiedoston perusteella.(katso.1.) Tiedosto: <https://dibk.no/globalassets/byggeregler/regulation-on-technical-requirements-for-construction-works--technical-regulations.pdf>

2. Tiny House -rakentaminen Norjassa

Tiny House -konsepti on nykyään tuttu ympäri maailmaa. Ajatuksena on, että rakentamalla pieniä, mahdollisesti paikasta toiseen liikuteltavia taloja pystytään elämään pienimmillä kustannuksilla riippumattomampaa ja mahdollisesti ekologisempaa elämää. Nykyisin Tiny House on lisäksi hyvä mahdollisuus vapaa-ajan asumiseen, etätööhön ja airbnb -tyyppiseen vuokramajoitustoimintaan.

Tyypillinen asiakasryhmä Tiny House:ille on ympäristötietoinen noin 30-vuotias nainen. Norjassa naiset ovat yleensä enemmän kiinnostuneita kyseisestä asumismuodosta kuin miehet. Lähde: <https://www.dnb.no/dnbnyheter/no/bolig/er-mikrohus-boligdrommen>

"Our primary focus is to offer quality tiny homes at an affordable price," says David Reiss-Andersen, who cofounded the Oslo, Norway-based tiny home company Norske Mikrohus with his wife Jeanette, who's also the firm's lead designer. There's growing awareness of compact living, minimalism, and sustainability," David says. "We want to help provide people with the freedom that comes with living with fewer things, lower costs, lower energy use, and less waste."

Lähde: <https://www.dwell.com/article/norke-mikrohus-tiny-homes-bdb2bbed>

Lähde: <https://www.dwell.com/article/norske-mikrohus-tiny-homes-bdb2bbed>

2.1 Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (2019), maisteritutkimus: Mikrohus i Norge

Norjankielinen tutkimus Tiny House -konseptista Norjassa. Suosittelemme, että tämä tiedosto käännetään norjasta suomeksi tai englanniksi (esim. <https://itranslate.fi/> kautta).

Yhteenveto tutkimuksesta:

- Tiny House -talojen kasvava kysyntä
- Tiny House on "rebelli" Norjan asuntomarkkinoilla, joka haastaa normeja ja perinteisiä rakenteita
 - Käyttäjät voivat siitä syystä kohdata esteitä rakennusprosessin aikana:
 - Rakennusmääräykset ei ole aina mukautettu tiny housien mukaan
 - Infrastruktuuri kaipaa muutoksia esim. tiettyjen alueiden/paikkojen salliminen Tiny House:ille

Lähde: (ladattava pdf-tiedosto) norjaksi:

<https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2613021/no.ntnu%3Ainspera%3A2339141.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

2.2 Artikkeleita Tiny Houseista

Lehtiartikkelit Tiny House:ista (norjaksi):

1. [DNB Nyheter: Er mikrophus boligdrømmen på seks hjul? \(Onko mikrotalo unelmakoti kuudella pyörällä?\)](#)

Artikkeli käsittelee Tiny Housin eli mikrotalon asemaa mm. asiakaskohderyhmien ja sijaintiin liittyvien tarvittaen lupien kannalta. Artikkelin on julkaistu 25.09.2020.

Yhteenveto ja käännös artikkelista:

Ketä ovat mikrotalojen asiakkaat, ja kysymyksiä asunnon arvosta:

- ”Kiinnostus mikrotaloihin on kasvamassa voimakkaasti, mutta sääntöjä ei ole niin helppo ymmärtää. ”
- ”Norjassa tyypillisesti ympäristötietoiset n. 30-vuotiaat naiset hakevat tämän tyyppistä asuntoa - ja useista syistä. He haluavat elää kestävämmiin, he haluavat elää halvemmalla, heillä voi olla vaikeuksia päästä vaikeille asuntomarkkinoille ja he haluavat elää missä haluavat”
- ”Ja mitä asiakkaat tietysti kysyvät, on hinta: Paljonko talo maksaa, mitkä ovat kuukausittaiset kulut ja mikä on mikrotalon käyttöarvo? David Reiss-Andersen, Norske Mikrophusin päällikkö, uskoo, että säästät rahaa verrattuna asumiseen tavallisessa talossa tai huoneistossa. Mikrotalo on lähes miljoona NOK - mukaan lukien kodinkoneet. Sitten sinulla on kustannuksia maasta, sano jotain 3000–5000 kruunua Osllossa, sillä 5000 kruunua ovat niin sanottuja ylellisiä paikkoja lähellä keskustaa. Joten se on summa plus lainasi. Joten useimmilla mikrotalojen omistajilla on elinkustannukset 7-8000 kruunua. Ja maksat oman lainasi.”
- ”Sinulla on mikrotalo, joka 99,9 prosenttia ajasta seisoo paikallaan - ehkä siirrät sitä kerran vuodessa - ja jos kunnostat sitä vähän, mikään mikrotalo ei ole menettänyt

arvoa, kun myyt sen. Reiss-Andersen mainitsee että, koska jälkimarkkinoita ei vielä ole, tämä väite perustuu hänen omiin oletuksiinsa. Kuitenkin voi olettaa, että käytetty mikrotalo itsessään on halvempi, joten minun on todennäköisesti annettava sinulle halvempi hinta, jos myisin sinulle käytetyn talon.”

Missä se voi sijaita?

- “Teoriassa voit laittaa sen mihin tahansa, mutta tietysti on tiettyjä rajoituksia, Reiss-Andersen selittää. Tässä puhumme aikarajoista sekä laeista ja määräyksistä. Jos laitat sen tien varrelle, se voi seistä kaksi päivää, jos laitat sen Løvienskioldin metsään, se voi kestää kaksi kuukautta, jos maanomistaja sanoo asian olevan kunnossa. Koputamme useaan oveen puutarhaviilijöiden ja läheisten maanviljelijöiden kanssa kuullaaksemme, ovatko he kiinnostuneita vuokraamaan tilaa. Ja viljelijät ovat itse asiassa eniten mukana.”
- “Millaiset asumissäännöt ovat? Tänään voit ostaa mikrotalon. Voit liikkua laillisesti tiellä. Ja voit laittaa sen puutarhaan tai pellolle, kunhan se ei painaa yli 3,5 tonnia ja leveys on enintään 2,55, David sanoo. Mutta itse asutuksen eli pysyvän asuinpaikan kohdalla syntyy harmaa alue. Niin kauan kuin kohtelet mikromajaa kuin asuntovaunua talvisäilytyksessä, eli otat sinne kahvia, nukut siellä yhden yön ja niin edelleen, se on laillista. Kun on kyse vakituudesta asuinpaikasta, joka määritellään missä pidät päivittäisen leposi ja olet siellä yli puoli vuotta, haasteet syntyvät.”
- “David Reiss-Andersen sanoo, että sinun on sitten haettava kunnalta lupaa siellä asumiseen kaksi vuotta kerrallaan. Sinun on siis erotettava toisistaan fyysinen käyttäminen ja todellinen käyttö. Kun ketään ei ole talon sisällä, talvivarastossa on asuntovaunu suunnittelu- ja rakennuslain mukaan. Vapautettu kaikesta, mikä liittyy sovelluksiin. Se voi olla siellä - ikuisesti. Mutta heti kun joku muuttaa, kaikki muuttuu. David Reiss-Andersen on vakuuttunut siitä, että säännökset muuttuvat - ja helpottuvat jo ensi vuonna.”
- “Mikrotalo on liikkuva esine eikä kiinteistö. Tämä tarkoittaa, että et saa kiinnitystä mikrotaloon - vielä. DNB: ssä sinun on otettava asuntovaunulaina. Täällä sinun on otettava toisen tyyppinen laina, jolloin saat korkeamman koron. David Reiss-Andersen toivoo, että pankit keksivät omat mikrotalo-lainansa.” Lähde:

<https://www.dnb.no/dnbnyheter/no/bolig/er-mikrohus-boligdrommen> (huom. julkaistu 25.09.2020)

2. [DNB Nyheter: Småbarnsfamilien drømmer om mikrohus - forvirres av lovene](#)
(Lapsiperhe unelmoi mikrotalosta - lakien sekoittamana)

Artikkeli käsittelee mikrotalon hankkimista lapsiperheen kannalta, ja hankintaan vaikuttavia säännöksiä. Artikkelin on julkaistu 10.11.2020)

Yhteenveto ja käännös artikkelista:

Tarve yksinkertaisemmalle elämälle:

- "Pienen lapsen äiti kertoo, että perhe koki tarpeen elää yksinkertaisempaa elämää, jossa on tärkeää, että päivittäinen ja viikoittainen siivous suoritettiin nopeasti. " Olin seurannut Instagramissa tämän kaltaisia liikkeitä, kuten tinyhouse ja vanlife, unelmoinnin tasolla, mutta aloin nyt sukeltaa syvemmälle tähän konseptiin nähdäkseni, voisiko se olla jotain meille. Lopulta aloin seurata useita ihmisiä, jotka asuvat mikrotaloissa eri puolilla maata, ja saan heihin yhteyttä. Pallo alkoi rullata."

Tämä tekee asiakkaasta epävarman:

- "Pidetäänkö mikrotaloja kiinteistöinä? Vai pitäisikö se määritellä asuntovaunuksi lakien ja asetusten kanssa, joita sovelletaan kyseiseen asumismuotoon? Nämä epävarmuustekijät saavat Mariellen vielä odottamaan siirtymästä uuteen elämäntyyliin, koska selkeitä vastauksia ei vielä ole. "Selkeitä vastauksia ei ole helppo saada. Olen eniten epävarma talon arvonlaskusta, jos sitä ei katsota kiinteistöksi. Perinteisesti on tietysti paljon kannattavampaa sijoittaa kiinteistöihin,

mutta koska mikrotalojen jälkimarkkinoita ei vielä ole, on vaikea kuvitella, millainen tämä laskelma todella on.”

- Tiny House-konsepti herättää keskustelua Facebookissa (Konsepti “provosoi joitakin ihmisiä”:
https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3545149768856657&id=112737498764585
- Marielle pitää myös turhauttavana, että on vaikea saada selkeää vastausta siitä, onko se laillista. “ Pitäisikö sinun olla tekemisissä TEK17: n, kaavoitussuunnitelmien, rakennussovellusten vaatimusten kanssa? Mihin talon voi laillisesti "pysäköidä" ja kuinka kauan, jos se on pyörillä ja lasketaan asuntovaunuksi, kuten jotkut valmistajat väittävät? Yksi kunnista, jonka kanssa olin tekemisissä, pitää mikrotaloja tavallisina omakotitaloina, joten se on hämmentävä tilanne, johon tässä päädytään.”
- “Mitä sinun täytyy tehdä, kun päätät sijoittaa mikrotaloon? Jos vaihtoehtona on vuokraus, uskon, että finanssineuvonantajalla on selkeämpi vastaus, että tähän investoiminen ei ole täysin hullua, mikä voisi viedä meidät oikeaan suuntaan. Perheenäiti toteaa lopuksi, että olisi ratkaisevaa saada esim. kunnan rakennusosastolla jonkun työntekijän painava lausunto siitä, että sijoitus mikrotaloon ei ole mahdotonta tai erittäin kallista.”

Norjan hallitus haluaa helpottaa mikrotalojen rakentamista:

- “Granavold-alustassa hallitus sanoo "Asuntojen ja paikkojen kehittäminen"-kohdassa, että se "avautuu suuremmalle määrälle vaihtoehtoisia asuntomuotoja, mukaan lukien kokeiluhankkeen toteuttaminen mikrotalojen kanssa". Paikallishallinnon ja modernisointiministeriön valtiosihteeri Heidi Nakken sanoo, että pilottihanke on nyt käynnissä ja se valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä.
- Hallitus helpottaa mikrotalojen rakentamista. Siksi rakennusten laatua käsittelevälle osastolle (DiBK) on annettu tehtäväksi toteuttaa pilottihanke mikrotalon kanssa. Hankkeessa tarkastellaan mikrotaloja koskevia vaatimuksia ja selvitetään, mitä

muutoksia tarvitaan, jotta mikro-talot voidaan avata nykyistä enemmän. DiBK arvioi sekä tekniset vaatimukset että hakuprosessin.”

Mitä Oslon kunta sanoo?

- ”Jos menemme kunnalliselle tasolle, meidän tapauksessamme Osloon, se on suunnittelu- ja rakennusvirasto, jonka kanssa sinun tulisi puhua - ja hakea lupaa. Jon Erik Reite Bang rakennusprojektien osastossa sanoo, että Oslon kunnassa ei saa sijoittaa mikro-taloja maatalous-, luonto- ja ulkotiloihin. Vaikka mikrotalot ovat pieniä pienikokoisia rakennuksia, niitä on pidettävä omakotitaloina. Mikrotalon sijainti on siis vastoin asetuksessa säädettyä LNF(Landbruks-, natur- og friluft)-tarkoitusta. Siksi tällaisten talojen perustaminen ei ole sallittua ilman, että kunta on antanut siihen luvan ja vapautuksen kaavoituksesta. Bang sanoo myös, että mikro-talojen perustamista koskevat säännöt Oslon vapaa- tai asuinalueille ovat täsmälleen samat säännöt muille asuinrakennuksille. Ja kun on kyse niistä, jotka harkitsevat pienen maatilaa tai mökkitontin ostamista ja mikrotalojen sijoittamista sinne, Bang sanoo, että siinä tapauksessa hänen on saatava lupa kunnalta.”
- ”Neuvonantaja ja aihejohtaja Rolf Rolid sanoo, että jos haluat asua pysyvästi yksityisomistuksessa olevalla maalla, sinun on haettava lupaa kunnasta. Mikäli kyseessä on pysyvä asumismuoto, mikro-talojen on myös noudatettava voimassa olevaa lainsäädäntöä. Rakennusmääräysten 4-1 jaksoa sovelletaan siis tässä, ja siinä todetaan, että ”jos toimenpide on tarkoitettu pidettäväksi yli kahdeksi kuukaudeksi, hakemus on jätettävä ennen toimenpiteen toteuttamista”. Kaikkien asuntojen, mukaan lukien asuntovaunujen, sijoittaminen edellyttää suunnittelu- ja rakennuslain 20-3 §: n mukaista hakemusta, kun niitä käytetään pysyvinä asuinpaikoina, vaikka taloa muutettaisiin paikasta toiseen. Kiinteistön kaavoitussuunnitelma, jolle haluat sijoittaa talon, asettaa myös selkeät rajat sille, mitä siellä voidaan rakentaa ja sijoittaa.” Hän huomauttaa, että Oslon kunnalla ei ole omia poikkeuksia mikrotaloja koskevista lakivaatimuksista tai erityissäännöksistä.”

Lähde: <https://www.dnb.no/dnbnyheter/no/bolig/drommer-om-mikrohus> (huom. julkaistu 10.11.2020)

3. [Dinside: Alt om mikrohus](#)

Hyvä artikkeli mikrotaloista, hinnoista ja lainsäädännöstä. Artikkelin mukaan osa rakentaa myös mikrotalonsa itse, eikä osta siis valmista talopakettia. Julkaistu 4.8.2019. Lähde: <https://www.dinside.no/bolig/alt-om-mikrohus/71439731>.

4. [OBOS: Et hjem på hjul \(Koti pyörillä\)](#)

Tässä artikkelista löytyy pitkälti samaa informaatiota kuin edellä mainituista. Julkaistu OBOS-bladet nr. 5, 2019.

Lähde: <https://nye.obos.no/medlem/obos-bladet/artikler-fra-obos-bladet/et-hjem-pa-hjul>

5. [DWELL: These Norwegian Tiny Homes Offer Low-Impact Living on Wheels](#)

Artikkelissa on julkaistu 24.3.2020 ja siinä keskustellaan Norske Mikrohus:in design-ratkaisuista:

- Käyttää paljon kuusipuuta
- Luonnonvalo
- Ympäristöystävällisyys
- Liikkuvuus
- Eristys mineraalivillalla
- Tilan tehokas hyödyntäminen

Lähde: <https://www.dwell.com/article/norske-mikrohus-tiny-homes-bdb2bbed>

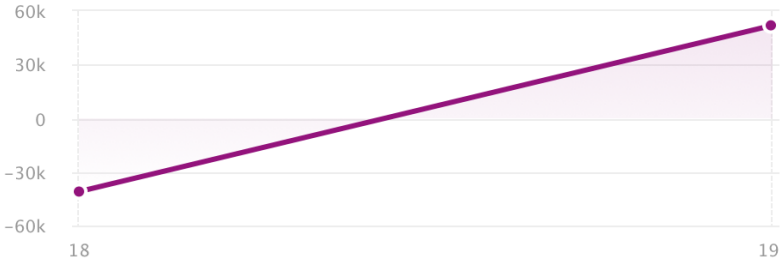
3. Kilpailijakartoitus

Kilpailijakartoituksessa tutkitaan Norjan tämänhetkisiä pientalojen puurakentamismarkkinoita, erityisfokuksessa ”tiny house”. Norjassa käsite ”Tiny House” tunnetaan paremmin nimellä ”Mikrohus” eli ”Mikrotalo”. Yleisesti ottaen, jakelukanavia, jälleenmyyjä, kumppaneita ja verkostojen dynamiikat mainitaan harvoin verkkosivuilla. Alla on kattava tiivistelmä norjan markkinoilla toimivien Tiny House -yritysten verkkosivuilla mainituista tiedoista. Jotta saisi paremman käsityksen talojen visuaalisista ominaisuuksista, kannattaa katsoa alla olevien linkkien kautta yrityksen omat verkkosivut ja viestintäkanavat.

3.1 Tiny House -toimijat Norjassa

Alla olevat yritykset ovat pelkkiin ”minitaloihin”/”tiny-houseihin” erikoistuneita yrityksiä. Hinnat ja muut tiedot on esitelty tässä raportissa sen mukaan miten ne on perusteltu yrityksen verkkosivuilla.

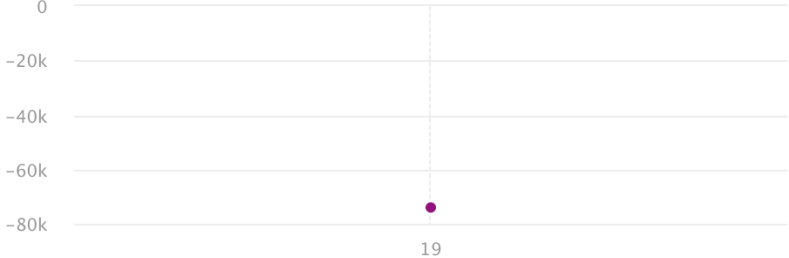
Norske Mikrohus AS

Taloustiedot:	https://www.proff.no/selskap/norske-mikrohus-as/oslo/bygg-og-an-leggsleverand%C3%B8rer/IF81LXJ0CVG/ Liikevoitto on ollut kasvusuuntainen v. 2018 -> 2019 Työntekijöitä 21 Verotettava tulos: Resultat før skatt <table border="1"><thead><tr><th>Vuosi</th><th>Resultat før skatt (k)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2018</td><td>-40</td></tr><tr><td>2019</td><td>50</td></tr></tbody></table>	Vuosi	Resultat før skatt (k)	2018	-40	2019	50
Vuosi	Resultat før skatt (k)						
2018	-40						
2019	50						
Viestintäkanavat:	Verkkosivu: https://www.norskemikrohus.no/ (Norjaksi ja englanniksi) Facebook: https://www.facebook.com/norskemikrohus Instagram: https://www.instagram.com/norske_mikrohus/ LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/norske-mikrohus/						
Hinnasto, ominaisuudet ja vaihtoehdot:	Talon koko: 22m2 (Hinta: NOK 890 000 sis.alv.) 87 639€ 19.5m2 (Hinta: NOK 890 000 sis.alv.)						
Sisustus:	Yritys on miettinyt myös asiakkaan primääritarpeita asunnonostossa, sillä he tarjoavat erikseen sisustukseen liittyvää kalustoa esim. WC-pönttö, kirjahylly, pöytä, sohva, uuni, jääkaappi, pesukone, aurinkopaneeli, sähkökaapeli yms. Esillä on myös näihin liittyvät hinnastot. Katso linkistä (eng.): https://www.norskemikrohus.no/en/extras						

Muut palvelut:	He tarjoavat erikseen sovitulla hinnalla talon paikan päälle kuljetuksen (varmasti riippuen sijainnista) + asennuksen NOK 9500, kiinteä hinta. Näin suomeksi käännettynä heidän sanojensa mukaan: "Mikrotalon asennuksesta veloitetaan kiinteä hinta 9500, -. Tämä sisältää sitten kaikki materiaalit ja työt sen tasoittamiseksi haluttuun asentoon, ja talo on valmis sisään muuttoa varten. Toimituksen yhteydessä tarkastamme perusteellisesti ja näytämme kaiken, mitä sinun tarvitsee tietää, jotta talossa olisi mukava elää."
Tekniset tiedot:	230 V: n sähköasennus Sähköinen lattialämmitys Vesijärjestelmä painesäiliöllä 130 litran vesisäiliö 30 litran vedenlämmitin
Tärkeää:	Pådriv: yritysverkosto, jossa Norske Mikrohus on mukana Verkkosivu: https://paadriv.no/om-padriv/ Kuvaus pådriv -yhdistyksestä suomeksi käännettynä: "Oslossa sijaitseva Pådriv-yhdistys käyttää Hovinbyenia lähtökohtana projekteilleen. Hovinbyen on Oslon suurin kaupunkikehityshanke. Alueella käydään läpi suuri rakenneuudistusprosessi, ja se aiheuttaa siten monia monimutkaisia haasteita. Sekä kansalliset että kansainväliset toimijat voivat osallistua Hovinbyenin työhön ja saada siitä inspiraation, koska siirtoarvo muihin kaupunkeihin on suuri. Pådriv ohjaa ja koordinoi pienten ja suurten ratkaisujen syntymistä, jossa sosiaalinen kehitys, taloudellinen kehitys sekä ympäristön ja ilmaston suojele ovat vuorovaikutuksessa ja vahvistavat toisiaan. Vahvuus on Pådriv verkoston jäsenillä ja heidän jakamassaan tietämyksessä ja oivalluksessa. Pådriv on pitkäaikainen investointi, jolle on ominaista jatkuva edistyminen ja konkreettiset projektit. Pådriv perustettiin virallisesti maaliskuussa 2017 ja perustettiin yhdistykseksi kesällä 2019. Tavoitteenamme on pitkäaikainen läsnäolo ja pyrimme osallistumaan kestävästä kaupunkikehityksen paradigman muutokseen" Xportin kommentti: Koska he erikseen mainitsevat kansainvälisten yritysten olevan tervetulleita hankkeeseen osallistumiseen, kannattaisi ottaa yhteyttä heihin ja tiedustella mitä tarpeita heillä on. Tämä suuri

	norjalainen kehityshanke saattaisi olla mahdollinen "ponnahduslauta" suomalaisille rakennusalan yrityksille, jotka haluavat tunnettuutta, kontakteja, osuutta ja vaikutusvaltaa Norjan markkinoilla.
--	---

Mikrohus Norge AS

Taloustiedot:	https://www.proff.no/selskap/mikrohus-norge-as/%C3%A5lesund/tekniske-konsulenter/IF9FFSH01OU/ Tarkkoja tulostietoja ei saatavilla, mutta yritys on tehnyt tappiota v. 2019. Myöskään työntekijöiden määrää ei saatavilla. Verotettava tulos: Resultat før skatt <table border="1"><thead><tr><th>Vuosi</th><th>Resultat før skatt (k)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>-75</td></tr></tbody></table>	Vuosi	Resultat før skatt (k)	2019	-75
Vuosi	Resultat før skatt (k)				
2019	-75				
Viestintäkanavat:	Verkkosivu: https://mikrohusnorge.no/ (Vain norjaksi) Facebook: https://www.facebook.com/mikrohus/ Xportin kommentti: Tästä voi benchmarkata miten tuotteet ja vaihtoehdot voi tuotteistaa erilaisiksi paketeiksi				
Hinnasto, ominaisuudet ja vaihtoehdot:	Kiteytettynä hinta riippuu kolmesta eri tekijästä: Sisustukseen liittyvistä ominaisuuksista, talon koosta ja katon muodosta. Sisustukseen liittyvät ominaisuudet on jaettu osiin "Standard", "Medium" ja "Premium" joista vakio on halvin ja premium on kallein. Talojen neliökoot ovat: 15m², 20m² tai 26m². Lisäksi katon saa kolmessa eri muodossa ja hinta riippuu myös siitä: • Harjakatto (norjaksi "Saltak") • Pulpettikatto (aina noin 3-5% halvempi kuin harjakatto) (norjaksi "Pulttak") • "VRIDD MØNE" (kierretty katto, ks. verkkosivun kuvastosta) (aina noin 2- 7% kalliimpi kuin harjakatto)				

Hinnasto - Harjakatto-malli:

Alla oleva hinnasto on Harjakatto-mallin hinnasto (mukaan lukien talon koko ja sen ominaisuudet). Saadaksesi pulpettikaton hinnat vähennä hinnasta noin 3-5% ja kierretyn katon hinnasto, lisää hintaan 2-7%. Verkkosivuilla ei mainita jos hintoihin sisältyy ALV.

15m2

20m2

26m2

Standard

Alkaen 489000 NOK

Alkaen 655.000 NOK

Alkaen 828.000 NOK

Ominaisuudet:

- Valmiit seinä- ja kattolevyt
- 14 mm parkettilattia
- kaakeloitu kylpyhuone
- lattialämmityskaapelilla

Ei sisälly:

- Keittiö
- vaatekaapit / kalusteet
- Perustus

Medium

Alkaen 522000 NOK

Alkaen 690.000 NOK

Alkaen 870.000 NOK

Lisäominaisuudet:

- Seinä ja katto on verhottu moderniksi vaneri
- seinälle asennettava WC

Ei sisälly:

- Maalatut pinnat

Premium

Alkaen 588000 NOK

Alkaen 750.000 NOK

Alkaen 934.500 NOK

Lisäominaisuudet:

- Seinään asennettava WC V&B -metro
- Sisustus
- Yhteensopiva ja korkealaatuiset pinnat
- Täydellinen keittiöratkaisu
- Huonekalujen paikka mukautettu

Muut tekniset ominaisuudet (sisältyy kaikkiin versioihin):

- Oma kylpyhuone
- Oma olohuone
- Täydellinen keittiö
- Nukkumapaikat 15m2 = 2 hlö, 20m2 = 2-4 hlö, 26m2 = 4-6 hlö
- Älykäs säilytys / tehokas tilankäyttö
- Huoltovapaa sekä sisällä että ulkopuolella

Tärkeää:	Hyvä esimerkki selkeästä hinnoittelumallista!
----------	---

Mario's Tiny Houses (konkurssissa)

Taloustiedot:	(julistettu konkurssiin 19.12.2020, ei ole varmaa jos yritys on ostettu, vaihtanut nimeä tai yritysmuotoa) -benchmarkkauksen kannalta kuitenkin hyvä esimerkki https://www.proff.no/selskap/marios-tiny-houses-as/skarnes/bygg-og-anleggsleverand%C3%B8rer/IF6HNCS0CVG/
Viestintäkanavat:	https://mariostinyhouses.com/ + https://mariostinyhouses.com/sporsmal-og-svar.html (Vain norjaksi)
Hinnasto, ominaisuudet ja vaihtoehdot:	Facebook: https://www.facebook.com/MariosTinyHouses Instagram: https://www.instagram.com/mariostinyhouses/ Airbnb: (ei toimivaa linkkiä verkkosivuilla) Youtube: https://www.youtube.com/channel/UC8TLZVnTToQYEs6JIJcBB2A/videos

Hinnasto, ominaisuudet ja vaihtoehdot

Tämä yritys tarjoaa kolme eri mallia: Skarnes, Vega ja Carella. Yritys tarjoaa asiakkailleen mahdollisuuden ostaa joko liikkuva "off-grid" minitalo tai ei-liikkuva "yhdistetty" minitalo. Alla voit lukea "off-grid" ja "yhdistetyn" minitalojen ominaisuuden jonka jälkeen mallien hinnat ja ominaisuudet ovat lueteltuna.

"Off-grid" ratkaisu, liikkuvan minitalon verkkosivuilla luetellut ominaisuudet:

- On "avaimet käteen-taloja". Tämä tarkoittaa, että talomme sisältävät keittiö- ja olohuoneen huonekaluja. Keittiössä on kaasuliesi ja tuuletin.
- Kylpyhuoneeseen asennetaan suihku tai kylpyamme japanilaiseen tyyliin.
- Voimme tarjota 2 erilaista wc-ratkaisua: kompostikäymälä (poistaa viemäriverkon tarpeen) tai polttokäymälä.
- Perävaunut on kehitetty erityisesti minitalojen rakentamiseen.
- Sähköinen vedenlämmitin, vesipumppu, vesisäiliö ulkoisella liitännällä.
- Sähkö saadaan katolle asennetuista aurinkopaneeleista. Lisäksi itsenäiset talomme on varustettu paristoilla, jotka voivat kerätä ja varastoida ylimääräistä energiaa.
- Eristys: vaahto (polyuretaanivaaho) tai pellava.
- Lämmitykseen: puuhella / takka tai propaanipullo.
- Myynnin jälkeinen palvelu.
- Takuu
- Rakennamme nopeasti, toimitamme nopeasti tai jatkuvasti

"Yhdistetyn", ei-liikkuvan minitalon verkkosivuilla luetellut ominaisuudet:

- On avaimet käteen-taloja. Tämä tarkoittaa, että talomme sisältävät keittiö- ja olohuoneen huonekaluja. Keittiössä on sähköliesi, jossa on kaksi levyä ja tuuletin.
- Kylpyhuoneeseen asennetaan suihku tai kylpyamme japanilaiseen tyyliin.
- Voimme tarjota 3 erilaista wc-ratkaisua: kompostikäymälä, polttokäymälä tai vesikaappi viemäriin tai ulkoiseen säiliöön liittämistä varten.
- Perävaunut on kehitetty erityisesti minitalojen rakentamiseen.
- Sähkökäyttöinen lämminvesivaraaja, vesipumppu, vesisäiliö ulkoisella liitännällä.
- 230 Sähköjärjestelmä 230 V, ulkoinen liitäntä 230 V: lle.
- Lattialämmitys termostaatilla.
- Eristys: vaahto (polyuretaanivaahto) tai pellava.
- Lämmitykseen: paneelilämmittimet, ilmastointilaitteet tai takat.
- Myynnin jälkeinen palvelu.
- Takuu
- Rakennamme nopeasti, toimitamme nopeasti tai jatkuvasti.

Mallisto

SKARNES

Kuvaus suomeksi käännettynä:

“Kevyt ja ilmava minitalo pyörillä. Minitalossa on pöydän katto ja sisällä on kaikki tarvitsemasi. Hyvin sijoitetut ikkunat ja korkeat katot etuovessa takaavat, että Skarnes tuntuu sisäpuolelta suuremmalta kuin ulkopuolelta.

Tämän talon erottuva piirre ovat koristeelliset oranssit yksityiskohdat, jotka luovat erityisen ilmapiirin tuomaan iloa joka päivä”

Mitat:

Pituus	5 m tai 7 m
Leveys	2,55 m
Korkeus	4,15 m
Neliöt	2m ² + 5m ² parvi
Paino huonekalujen kanssa	3450 kg
Vuodepaikkoja	2 tai enemmän
“Off-grid” mahdollisuus	Kyllä, aurinkokennot ja kaasu
Hinta alkaen	699 000 NOK (sis. alv.)

VEGA

Kuvaus suomeksi käännettynä:

“Moderni mallimme, jossa on suuret ikkunapinnat ja älykkäät ratkaisut. Julkisivu antaa talolle yksilöllisen ja tyylikkään tunnelman. Harjakatto päällä, tämä minitalo on tarkoitettu sinulle, joka haluaa sekoittaa modernin ja klassisen.

Suuret ruudut eivät ole vain koristeellisia, vaan ennen kaikkea takaavat sisustuksen erinomaisen valaistuksen luonnonvalolla.”

Mitat:

Pituus	5 m tai 7 m
Leveys	2,55 m
Korkeus	4,15 m
Neliömateriaali	12 m ² : stä + 5 m ² parvi
Paino huonekalujen kanssa	3450 kg
Vuodepaikkoja	2 tai enemmän
“Off-grid” mahdollisuus	Kyllä, aurinkokennot ja kaasu

Hinta alkaen

799 000 NOK (sis.alv.)

CARELLA

Kuvaus suomeksi käännettynä:

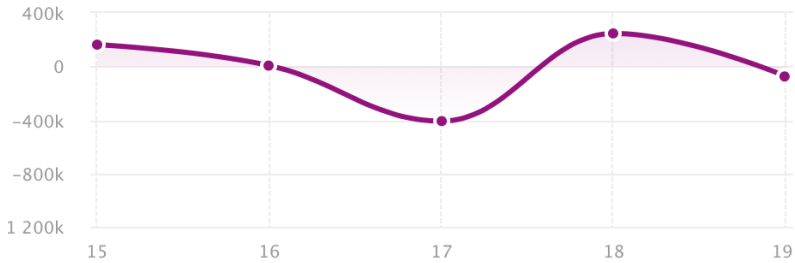
“Tämä on luksusmallimme. Sisätilan ja kattokorkeuden täysimääräinen hyödyntäminen ja erillinen laskeutuva terassi. Minitalo elämän nauttijalle, joka ei tee kompromisseja.

Yksinkertainen muoto ja uloskäynti harmonisesti järjestetylle terassille on sinulle, joka arvostat rentoutumista ja alkuperäisiä ratkaisuja. Avoin tila mahdollistaa luonnon kauneuden nauttimisen.”

Mitat:

Pituus	5 m tai 7 m
Leveys	2,55 m
Korkeus	4,15 m
Neliöt	12 m2: stä + 5 m2 parvi
Paino huonekalujen kanssa	3450 kg
Vuodepaikkoja	2 tai enemmän
“Off-grid” mahdollisuus	Kyllä, aurinkokennot ja kaasu
Hinta alkaen	890 000 NOK (sis.alv.)

MaRaunahus.no - ELN Norge AS

	Raunahus on osa ELN Norge AS: n organisaatiota. Kaikki rakennukset rakennetaan Latviassa sijaitsevassa Rauna Fabrikissa. Yritys on jo pitkään vieneet pieniä taloja Ruotsiin. Yritys on perustanut myyntikanavan, Raunahus.no, ja tarjoaa sen kautta tuotteita Norjassa.												
Taloustiedot:	https://www.proff.no/selskap/el-norge-as/skedsdokument/byggevarer/IGEVQA03G4/ Verotettava tulos: Resultat før skatt <table border="1"><thead><tr><th>Vuosi</th><th>Verotettava tulos (Resultat før skatt)</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>100k</td></tr><tr><td>2016</td><td>0k</td></tr><tr><td>2017</td><td>-400k</td></tr><tr><td>2018</td><td>200k</td></tr><tr><td>2019</td><td>-100k</td></tr></tbody></table>	Vuosi	Verotettava tulos (Resultat før skatt)	2015	100k	2016	0k	2017	-400k	2018	200k	2019	-100k
Vuosi	Verotettava tulos (Resultat før skatt)												
2015	100k												
2016	0k												
2017	-400k												
2018	200k												
2019	-100k												
Viestintäkanavat:	Verkkosivut: -Raunahus: https://www.raunahus.no/ -ELN NORGE AS: http://www.eln.as/el/ Facebook: http://fb.me/raunahus.no Instagram: http://www.instagram.com/raunahus.no												
Hinnasto, ominaisuudet ja vaihtoehdot:	Raunahus tarjoaa useita erikokoisia puutaloja. Luokittelussa <25m2 tarjolla on 9 ei-liikkuvaa pientaloa - Koot vaihtelevat 23m2 ja 25m2 välillä. - Hinnat vaihtelevat 500 000 - 700 000 NOK välillä - Hintaan sisältyy yleensä WC- ja suihkutilat, keittiö (ja joskus sauna)												

Raunahus:in yhteistyökumppanit (verkkosivuilla mainitut):

<https://mira.eu.com/da-DK/Produkter.aspx> (toimittaa laajan tuotevalikoiman valua, täyttöö, vedeneristystä, liimausta ja injektointia varten sekä laattojen ja laattojen hoitoa)

<https://www.se.com/no/no/> (sähkölaitteet, paloturvallisuus ja energian mittaaminen ja seuranta))

<https://www.uponor.no/> (energiatehokas lämmitys ja jäähdytys sekä hygieenisesti puhtaan juomaveden jakelu)

<https://www.danfoss.com/nb-no/> (lämmitys - ja ilmanvaihtoratkaisut)

<https://new.abb.com/no/> (energiansaanti, teollisuus sekä liikenne ja infrastruktuuri)

https://konsument.tarkett.no/nb_NO/ (Lattiat)

https://www.bmigroup.com/no/?utm_source=zanda.no&utm_medium=referral-redirect&utm_campaign=dxn-redirec
(katto+seinä+lattia+pohja)

<https://fibo.no/> (vedenkestävät seinät)

<https://www.ifosanitar.no/> (kylpyhuone)

<https://balteco.com/> (kylpyhuone)

https://www.grohe.no/no_no/ (kylpyhuone + keittiö + smarthome ratkaisut)

<https://www.oras.com/no/hjem> (kylpyhuone + keittiö + smarthome ratkaisut)

<https://www.aeg.no/> (kodinkoneet)

<https://www.electrolux.no/> (kodinkoneet)

3.2 Muut rakennustyytit

Seuraavassa on listattu muita toimijoita puurakentamisen eri osa-alueilta. Suomalaisille yrityksille mahdollisuuksia voi löytyä yhteistyöstä, esim. komponenttien tai moduulien toimittamisesta, tai muista yhteistyömuodoista. Rakennusalan konsulttiyritys on yksi vaihtoehto markkinatiedon ja -tarpeiden selvittämiseen, ja samalla kontakti Norjan markkinoille.

Hirsitalot

<https://hytte.no/hytteleverand%C3%B8rer>

Linkistä löytyy lista yli sadasta hirsitalotoimijasta Norjan markkinoilla.

Elementtitalot

Norges Hus Nova OÜ (Viro)

Verkkosivu:

<https://www.norges-hus.se/>

Taloustiedot:

https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.norges_hus_nova_ou.a1d4946bd7f853b7e87cc4d097f71e85.html

Hytter for Alle AS

Verkkosivu:

<https://hytterforalle.no/elementhus/>

Taloustiedot:

<https://proff.no/selskap/hytter-for-alle-as/molde/eiendomshandel-og-utleie/IF6POS710MV/>

Plansak AS

Verkkosivu:

<https://plansak.no/elementhus/>

Taloustiedot:

<https://proff.no/selskap/plansak-as/lillehammer/bygningstjenester/IGITEVP07TQ/>

Referenssit: <https://plansak.no/referanser/>

Norsk Modul AS

Verkkosivu:

<https://www.norskmodul.no/vare-tjenester/>

Taloustiedot:

<https://proff.no/selskap/norsk-modul-as/stathelle/bygg-og-anleggsleverand%C3%B8rer/IF6ZA6X0CVG/>

Referenssit: <https://www.norskmodul.no/vare-prosjekter/>

Konsulttifirma Norjassa:

Byggstart AS

Verkkosivu:

<https://www.byggstart.no/guide/elementhus>

Taloustiedot:

<https://proff.no/selskap/byggstart-as/lysaker/it-konsulenter-og-r%C3%A5dgivning/IF5XL1903DC/>

3.3 Norjalaiset toimijat segmenteittäin

‘Referenssit’ viittaa verkkosivuilla mainittuihin referensseihin. Jos kuvausta tai linkkiä referensseistä, asiakkaista jakelukanavista tai jälleenmyyjistä ei näy, niitä ei ole (tietojemme mukaan) eksplisiittisesti ilmoitettu verkkosivuilla.

Ikkunat ja ovet

ELN Norge AS

Verkkosivu:

<http://www.eln.as/eln/> (myös liukuovet)(Huom. Raunahus:in omistaja)

Taloustiedot: <https://www.proff.no/selskap/eln-norge-as/skedsbokset/byggevarer/IGEVQVA03G4/>

Yhteistyössä/toimitusketjussa pääosin ikkunateknologiaa yms. (**huom.** moni näistä on myös mainittu alla):

<https://www.rehau.com/no-no>
<https://www.schueco.com/web2/no>
<http://www.roto-frank.com/en>
<https://www.pressglass.com/>
<http://www.spilka.no/>
<http://www.glasslt.com/>
<https://www.siegenia.com/en/>
<http://www.no.dsv.com/>
<http://www.ipabeslag.dk/index.htm>
<https://www.dr-hahn.eu/>
<http://www.saint-gobain.no/>

Dør og Vindu AS

Verkkosivu:

<https://dorogvindu.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/d%C3%B8r-og-vindu-as/fredrikstad/hovedkontortjenester/IGAC6Z210NZ/>

Skanva AS

Verkkosivu:

<https://skanva.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/skanva-as/oppeg%C3%A5rd/postordre-internetthandel/IF516VY10K9/>

Referenssit: <https://skanva.no/inspirasjon/kundereferanser>

NorDan AS

Verkkosivu:

<https://www.nordan.no/privat/vinduer/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/nordan-as/moi/produsenter/IG7C06H016D/>

Jälleenmyyjät: <https://www.nordan.no/forhandlere/>

Norgesvinduet Bjørlo AS (ja Norgesvinduet Svenningdal AS)

Verkkosivu:

<https://norgesvinduet.no/> (myös liukuovet)

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/norgesvinduet-svenningdal-as/trofors/produsenter/IFQZ4AJ016D/>

<https://www.proff.no/selskap/norgesvinduet-bj%C3%B8rlo-as/nordfjordeid/produsenter/IF26B2W016D/>

Myy itse loppuasiakkaalle: <https://norgesvinduet.no/finn-din-forhandler/>

Schüco International KG

Verkkosivu:

<https://www.schueco.com/no/privatkunde/skyve-og-foldedoerer> (myös liukuovet)

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/sch%C3%BCco-international-kg/oslo/byggevarer/IG0V2MP03G4/>

Referenssit: <https://www.schueco.com/no/partner/referanseprosjekter>

Roto Frank Holding AG

Verkkosivu:

<https://www.roto-frank.com/en> (ovi- ja ikkunateknologiaa) (Saksalainen)

Taloustiedot: <https://www.bundesanzeiger.de/pub/de/suchergebnis?14>

Vuonna 2019 liikevaihto oli 668 milj. EUR.

Referenssit: <https://ftt.roto-frank.com/int-en/company/references/>

A/S Spilka Industri

Verkkosivu:

<https://www.spilka.com/no/> (ovi- ja ikkunateknologiaa)

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/as-spilka-industri/%C3%A5lesund/produsenter/IF5GECG016D-1/>

Referenssit: 'Ei ole ilmoitettu verkkosivuilla'

SIEGENIA-AUBI KG

Verkkosivu:

<https://www.siegenia.com/en> (ovi- ja ikkunateknologiaa) ("smart home")

Taloustiedot:

<https://www.bundesanzeiger.de/pub/de/suchergebnis?20>

Liikevaihto vuonna 2018 oli 800 milj. EUR

Rehau A/S

Verkkosivu:

<https://www.rehau.com/no-no/vinduesproducenter> (ikkunateknologiaa) (Tanskalainen)

Taloustiedot:

https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.rehau_a-s.6045d4a07700ea0d1dfc44f47a09ca48.html

Referenssit: <https://www.rehau.com/no-no/services/reference/629444>

PRESS GLASS S.A. (POLAND)

Verkkosivu:

<https://www.pressglass.com/> (ikkunalasin tuottaja)

Taloustiedot:

https://www.emis.com/php/company-profile/PL/Press_Glass_SA_en_2017583.html

Referenssit: <https://www.pressglass.com/reference-projects/>

NORWEGIAN DOOR AND WINDOW CONTROL

(vapaaehtoinen ovi ja ikkuna NDVK-sertifiointi)

Verkkosivu:

<http://www.ndvk.no/om-ndvk/> +

http://www.ndvk.no/media/1087/ndvk-requirements-for-doors-and-windows_revision-apr-2018.pdf

Materiaalit

Laminoituja puurakenteita

Ø.M Fjeld AS

Verkkosivu:

<https://omfjeld.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/%C3%B8-m-fjeld-as/kongsvinger/bygg-og-anleggsleverand%C3%B8rer/IF2S8TG0CVG/>

Kålås Bygg AS

Verkkosivu:

<https://kalasbygg.no/#kalas-bygg>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/k%C3%A5l%C3%A5s-bygg-as/eikangerv%C3%A5g/bygg-og-anleggsleverand%C3%B8rer/IFJS3890CVG/>

Referenssit:

<https://kalasbygg.no/kategori/referanser/>

Arca nova AS

Verkkosivu:

<https://www.arcanova.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/arca-nova-as/sellebakk/eiendomsforvaltning-og-utvikling/IEK0NKU00B0/>

Referenssit:

<https://www.arcanova.no/referanser>

Norsk Masivtre AS

Verkkosivu:

<https://norskmassivtre.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/norsk-massivtre-as/bekkestua/produsenter/IGEUXFC016D/>

Referenssit:

<https://norskmassivtre.no/prosjekter/>

Derome Takstolteknikk AS

Verkkosivu:

www.derome.no

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/derome-takstolteknikk-as/minnesund/produsenter/IG53LML016D/>

Optimera AS (ennen Treteknikk)

Verkkosivu:

<https://www.optimera.no/byggsystemer/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/optimera-as/oslo/trelast/IFZQG1S01RD/>

Legeland bygg AS

Verkkosivu:

<http://www.leiglandbygg.no/no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/leigland-bygg-as/strandvik/bygg-og-anleggsleverand%C3%B8rer/IFVLLJC0CVG/>

Referenssit:

<https://leiglandbygg.no/prosjekt/>

Sertifiointi:

Laminoituun puutavaraan käytetyn puun tulee olla sertifioitu. Nykyiset

sertifiointijärjestelmät ovat FSC ja PEFC <https://www.pefc.org/> & <https://fsc.org/en>

(Monet norjalaiset yritykset mainitsevat voivansa toimittaa ISO 9001 ja ISO 14001 -standardien mukaisesti)

Yleensä: CE, FSC, PEFC, ISO 9001 ja ISO 14001

Liimapuu

Kolme ensimmäistä yritystä ovat muodostaneet liiton, jolla on tavoitteena edistää norjalaista laminoitua puuta ja puutavaraa. Katso: <https://www.limtreforeningen.no/>

Vestlandske Limtreindustri AS

Verkkosivu:

<https://vlimtre.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/vestlandske-limtreindustri-as/holmefjord/producenter/IFZQ9BO016D/>

Referenssit: <https://vlimtre.no/referansar/>

Sørlaminering AS

Verkkosivu:

<https://www.sorlaminering.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/s%C3%B8rlaminering-as/marnardal/trevarer/IF7MXKQ01RN/>

Moelven Industrier ASA

Verkkosivu:

<https://www.moelven.com/no/no/limtre/>

Taloustiedot:

<https://www.moelven.com/globalassets/konsern/finansielle-rapporter/arsrapporter/2020-arsrapport.pdf>

Referenssit: <https://www.moelven.com/no/inspirasjon-og-konsept/limtre/>

Norsk Limtre AS

<https://www.norsklimtre.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/norsk-limtre-as/mosvik/trevarer/IFY74AO01RN/>

Referenssit: <https://www.norsklimtre.no/artikler>

Splitkon

<https://www.splitkon.no/>

Referenssit: <https://www.splitkon.no/referanser/>

Pretre AS (tekee kattoja)

<https://www.pretre.no/bjelkelag/limtre/#1>

Jatak AS

<https://www.jatak.no/hjem>

Referenssit: <https://www.jatak.no/referanser>

Partnerit/jäsenet: <https://www.jatak.no/hjem#jatak-alliansen>

Alvdal Skurlag AS

<https://www.alvdalskurlag.no/produkter?q=&subcats%5B%5D=55922>

Projektit: <https://www.alvdalskurlag.no/artikler>

Bergene Holm

<https://www.bergeneholm.no/>

Jälleenmyyjät: <https://www.bergeneholm.no/forhandler>

Hunton Fiber

<https://www.hunton.no/produkter/gulv/hunton-limtre/>

Referenssit: <https://www.hunton.no/referanser/>

Partnerit ja jälleenmyyjät(vaatii käyttäjätunnusta): <https://www.hunton.no/radgivning/for-forhandler/>

Ulko- ja sisäverhous

BOHUS AS

Verkkosivu:

<https://www.bohus.no/blogg/hytteinspirasjon-slik-innreder-du-hytta-paa-fjellet>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/bohus-kjedekontor/oslo/annen-forretningsmessig-tjenesteyting/IFCV57A10LQ/>

Nettbureau AS

Verkkosivu:

<https://hytte.no/hytteinteri%C3%B8r-fjellhytte>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/nettbureau-as/oslo/it-drift-og-support/IGHNF120ZDG/>

Preben & Preben AS

Verkkosivu:

<https://hyttefeber.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/preben-preben-as/oslo/m%C3%B8bler-innredning-kj%C3%B8kken-og-belysningsutstyr/IF5GKAL10JU/>

LHM INTERIOR

Verkkosivu:

<https://lhminterior.no/> (Liettualainen)

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/lhm-interior/ltt-90100-plunges-r-lt/m%C3%B8bler/IF6KHWX015G/>

Kuvagalleria: <https://lhminterior.no/mobelprosjekter/>

Portaat

Stairways To Heaven AS

Verkkosivu:

<https://www.xrapp.no/trapper/trapp-til-hytta/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/stairways-to-heaven-as/troll%C3%A5sen/byggevarer/IF6H7ZO03G4/>

Referenssit: <https://www.xrapp.no/inspirasjon/>

Fagtrapp AS

Verkkosivu:

<https://fagtrapp.no/hyttetrapper/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/fagtrapp-as/espa/produsenter/IF79ERN016D/>

Hagen AS – Stryntrappa & Escalia

Verkkosivu:

<https://www.stryntrappa.no/trapper>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/hagen-as-stryntrappa-escalia/skien/produsenter/IFL5F5T016D-5/>

Myymlät: <https://www.stryntrappa.no/om-oss/butikker>

Hustrapp

Verkkosivu:

<https://hustrapp.no/>

Taloustiedot:

Ei löytynyt julkisia tietoja

Referenssit: <https://hustrapp.no/ovrige-referenser/>

TrappeGruppen

Verkkosivu:

<https://www.trapp.no/>

Taloustiedot:

Ei löytynyt julkisia tietoja

Referenssit: <https://www.trapp.no/nylige-referanse/>

Lavat

Arjo Produkter AS

Verkkosivu:

<https://europall.no/>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/arjo-produkter-as/oslo/trelast/IFUH2MQ01RD/>

PostNord Group AB

Verkkosivu:

<https://www.postnord.se/en/sending/large-heavy-and-bulky/postnord-pallet> (Ruotsalainen)

Taloustiedot:

<https://www.allabolag.se/5561286559/postnord-group-ab>

B Iversen Spedisjon AS

Tarjoaa myös Oslossa sijaitsevan sisäryityksen Cargo Linea AS: n kautta paikallista ajamista trukilla Oslossa.

Verkkosivu:

<http://www.biversen.no/index.html>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/b-iversen-spedisjon-as/heimdal/transport/IFL0MR908ND/>

Posten Norge AS

Verkkosivu:

<https://www.bring.no/tjenester/pakker-og-gods/bedrifter-internasjonalt/forsendelser-over-35-kg>

Taloustiedot:

<https://www.proff.no/selskap/posten-norge-as/%C3%A5gotnes/posttjenester/IGA8PFL04HN-1/>

Logistiikkayritykset Suomi - Norja

Dybvad AS

<https://dybvad.no/>

Håkull AS

<https://transport.haakull.no/>

4. Baltialaiset yritykset Norjan markkinoilla

Norges Hus Nova OÜ (Viro)

Verkkosivu:

<https://www.norges-hus.se/>

Taloustiedot:

https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.norges_hus_nova_ou.a1d4946bd7f853b7e87cc4d097f71e85.html

GLASS LT UAB (Liettua - lasi)

Ei ole varmaa jos tai miten he ovat Norjan markkinoilla, mutta heillä on jokin yhteys **ELN Norge AS:n** kanssa.

Verkkosivu:

<https://glasslt.com/>

Taloustiedot:

https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.glass_lt_uab.b575f4a07e27a5759e8605484ceee7cc.html

Referenssit: <https://glasslt.com/projektai/>

Gildera UAB (Liettua - Elementtitalot)

<https://www.gildera.lt/no/om-oss/>

Taloustiedot:

https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.gildera_uab.60574dc4d3bdf148eb20a4e676aa4172.html

Puutavaratoimittaja: <http://torgera.lt/en/planed-timber/>

Maalaus: <https://www.teknos.com/fi-FI/> (Suomalainen yritys **Teknos**)

Finnlog OU (Viro - Hirsitalot)

Verkkosivu: <https://finnlog.eu/>

Taloustiedot:

https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.finnlog_ou.2c23101736f10bd9b7976740f5455aac.html

Käyttää suomalaista puuta

Etsii avoimesti yhteistyökumppaneita

Timbeco Construction OU (Viro - Elementtitalot)

Verkkosivu:

<https://timbeco.ee/no/om-oss/>

Taloustiedot:

https://www.dnb.com/business-directory/company-profiles.timbeco_construction_ou.96e9fb091cd1dc658384ff8f55e64a46.html

Katso myös referenssit: <https://timbeco.ee/fi/suosituksset/>

Partnerit:

<https://reblock.no/>

Suomessa toimeksiantaja on ollut esim. Kreivilä Apartments OY

Tekee myös suurempia rakennuksia kuten esim. koulurakennuksia ja kirjastoja

Katso linkki: <https://timbeco.ee/en/portfolio/helsinki-central-library/>

5. Kenelle Norja tarjoaa mahdollisuuksia

Norjan puurakentaminen tarjoaa hyvin monenlaisia mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Selvityksen myötä on korostunut jatkojalostettujen tuotteiden, kuten CLT:n ja moduulirakenteiden kysyntä. Myös suunnittelu, digitaaliset ratkaisut rakentamisen apuna ja kokonaispalvelu voisivat sopia Norjan vientiin.

- Vieskan Elementti
- VVR (Heinola)
- Lameltec
- Edux
- Siipotec
- Kivioja Engineering
- Toliwood
- Timber Hirsi

6. Potentiaaliset yhteistyökumppanit

Agentteja välittäviä firmoja Norjassa

Katso linkit:

<https://agenturer.no/>

<http://www.anglotrade.nu/>

Tukkukauppiat

Puuala

Hemnes Tre AS

<https://hemnestre.no/>

AG Tre AS

<https://www.agtre.no/om-ag-tre>

Oslo Finerfabrikk AS

<https://oslofiner.no/>

LEKSVIK INNKJØPSLAG SA

<http://www.leksvik-innkjopslag.no/>

Aasebø Sag AS

<http://www.aasebo-sag.no/>

YTREHUS SAG AS

<https://www.byggtorget.no/om-oss/ytrehus-sag-as/>

Hebnes Tre AS

<https://hebnestre.no/>

Metalliala

Astrup AS

<https://astrup.no/>

Metallco AS

<https://www.metallco.com/no/> (romuttamo)

VP Metall AS

<https://www.vpmetall.no/>

Norsk Stål AS

<https://www.norskstaal.no/>

Ferrometall AS

<http://www.ferrometall.no/nb/forside/>

Koneita rakennuslalle

Bygg-Engros AS

<https://www.byggengros.no/>

Vuokratyövoima

Bygg & Industri Norge AS

<http://www.binorge.no/>

MANPOWER AS

<https://www.manpower.no/kund/nor/fagomrader1/nytt-fagomrade/>

Rakennusalan uutisia

Byggeindustrien - Bygg.no

<https://www.bygg.no/emne?tag=Bemanning>

7. Esimerkkejä projekteista

Kannattaa tutustua Pådriv -yhteisöön, joka liittyy kestävään kehitykseen ja sitä kautta osaltaan myös rakentamiseen. Pådriv -verkostossa on mm. Norske Mikrohus mukana. Verkkosivu: <https://paadriv.no/om-padriv/> Tätä kautta voi löytyä tärkeitä yhteistyökumppaneita ja on mahdollisuus verkostoitua ko. markkinoilla.

Byggfakta on yritys, jonka kautta voi hankkia ajankohtaista tietoa rakennusalan hankkeista ja tarjouspyynnöistä. Saimme heiltä muutaman esimerkin avoimista tarjouspyynnöistä, dokumentit löytyvät liitteistä. Lähde: <https://nyheter.byggfakta.no>

Yhteyshenkilö: Aouse Al-Anee, Kunderådgiver Prosjekt

Puh: +47 90481747 | +47 69 91 24 00

Lista avoimista tarjouspyynnöistä:

PROJECT DATABASE » ALL TENDERS

All tenders

Enter name

Search by municipality or county

PLACES 353

Roles / Materials 1

Categories 3

Type of building

Several choices

Total cost ex. VAT.
0 - 1 Mnd nok +

Framework agreements
All tenders

CLEAR YOUR SEARCH

SAVE THE SEARCH

383 Tender of total 4190. Cost 58 Mnd nok

#	STATUS	TENDER NAME	ROLE / MATERIALS	TOTAL COST	MUNICIPALITY	COUNTY	DEADLINE FOR TENDERS	BASIS IS MADE AVAILABLE	TYPE OF TENDER	EXTERNAL LINK TO TENDER
1		Establishment of a new residential area in Ser-Fron, stage 2 Sofienberg housing estate, step 2	Promoter	35 Mnok	Ser-Fron	Inland	september 2022	april 2021	Invited	
2		New construction of a residential area in Levanger Mule/Rinnelva	Promoter	900 Mnok	Levanger	Trøndelag	December 2021	12-01-2021	Invited	
3		New construction of apartments, business and office in Oppegård Plots by Oppegård town hall	Promoter	87.5 Mnok	Nordre Follo	The bay	December 2021	01-12-2019	Public	
4		New construction of terraced houses, terrace apartments, artificial islands etc. in Kragerø west Åsengen holiday village	Promoter	800 Mnok	Kragerø	Vestfold and Telemark	December 2021	08-02-2021	Invited	
5		Establishment of homes in Eidsberg Viking Kvartalet AS- Klara skogslunds gate	Promoter	50 Mnok	Indre Østfold	The bay	October 2021	13-04-2021	Invited	
6		Establishment of infrastructure and new construction of single-family housing on Minka Minka	Promoter	35 Mnok	Ringsaker	Inland	October 2021	12-04-2021	Invited	
7		New and conversion to apartments in the district Årstad, Bergen Høyegården	Promoter	110 Mnok	Bergen	Vestland	October 2021	16-04-2021	Invited	
8		New construction of homes in Råde, stage 1 Strømmesleien residential area, north, step 1	Promoter	300 Mnok	advise	The bay	October 2021	19-04-2021	Invited	
9		New construction of a residential area in Farsund Kjærestad residential area, fields BF 1-3	Promoter	35 Mnok	Farsund	Agder	October 2021	15-04-2021	Invited	

Esimerkki 1.

1 of 383

Establishment of a new residential area in Sør-Fron, stage 2

Tender for role: Promoter

Set status

Choose responsible

ADD ACTIVITY

ADD NOTE

TENDER DETAILS

Tender for role:	Promoter	First date competition basis:	april 2021
Tender ID:	1403038	Last date offer:	september 2022
Status:	New contracts		
Type of tender:	Invited		

DESCRIPTION

Status
Interested builders can get in touch. Estimated cost and start of construction.

TENDER MANAGER

Sør-Fron Municipality

Org number: 941 827 195

Kommunesveien 1, 2647 SØR-FRON

61299001

61299000

postmottak@sor-fron.kommune.no

http://www.sor-fron.kommune.no/

More information

CONTACT

Åge Øverjordet

age.ovejordet@sor-fron.kommune.no

61299348

PROJECT INFORMATION

Establishment of a new residential area in Sør-Fron, stage 2

Søfberg housing estate, step 2

Zip code:

Sør-Fron, 2645

30 - 40 Mnk

Categories

Detached houses

New construction

County:

Inland

Zip code:

Sør-Fron, 2645

Esimerkki 2.

5 of 383

Establishment of homes in Eidsberg

Tender for role: Promoter

Set status

Choose responsible

ADD ACTIVITY

ADD NOTE

TENDER DETAILS

Tender for role:	Promoter	First date competition basis:	13-04-2021
Tender ID:	1489696	Last date offer:	October 2021
Status:	New contracts		
Type of tender:	Invited		

DESCRIPTION

Status
Interested builders can get in touch. Construction start and cost have not been determined, assumed by the editorial staff.

TENDER MANAGER

Viking Kvartalet AS

Org number: 914 120 365

Vestre Ringvei 16, 1831 ASKIM

69887205

More information

CONTACT

Terje Søhoel

terje@byggsmart.no

91883555

PROJECT INFORMATION

Establishment of homes in Eidsberg

Viking Kvartalet AS- Klara skoglund's gate

Zip code:

Askim, 1807

50 Mnk

Categories

Apartments (block)

New construction

Water pipe

New construction

Power line

New construction

County:

The bay

Zip code:

Askim, 1807

XPORT

Esimerkki 3.

<

>

3 of 383

New construction of apartments, business and office in Oppegård

📄

Tender for role: Promoter

>

Set status

Choose responsible

ADD ACTIVITY

ADD NOTE

TENDER DETAILS

Tender for role: Promoter

Tender ID: 1552708

Status: New contracts

Type of tender: Public

First date competition basis: 01-12-2019

Last date offer: December 2021

DESCRIPTION

Status
The property will be sold during the summer of 2022. Construction start and cost are assumed by the editorial staff.

TENDER MANAGER

PROJECT INFORMATION

New construction of apartments, business and office in Oppegård 📄

Plots by Oppegård town hall

Zip code: Kolbotn, 1410

75 - 100 Mnok

County: The bay

Zip code: Kolbotn, 1410

Categories

Apartments (block)

New construction

Office building

New construction

Shops / Center

New construction

8. Yhteenveto

Tutkitun materiaalin ja asiantuntijakeskustelujen pohjalta (Jouni Carlsson, Business Finland 16.4.2021) alle koottu lista asioista ja toimenpiteitä, joiden kautta yritykset voivat valmistautua Norjan markkinoilla toimimiseen.

Yrityskulttuuri: suhteiden ja verkostojen tärkeys

Norjalaisille ihmisläheinen toimintatapa ja henkilökohtaiset suhteet ovat tärkeitä myös työelämässä. Ammattimessut ja erilaiset verkostoitumismahdollisuudet kannattaa hyödyntää ja esimerkiksi kehittämishankkeen puitteissa kannattaisi toteuttaa tutustumismatkoja paikan päälle, jos/kun matkustaminen on mahdollista.

Ruotsin ja norjan kieli Norjassa: hanki ruotsin/norjankielinen myyjä

Jos mahdollista, varsinkin myyntiin, markkinointiin ja operatiiviseen viestintään kannattaa palkata norjankielisiä tai ruotsin kieltä taitavia henkilöitä, jotka kokevat ymmärtävänsä norjaa riittävällä tasolla. Tämän lisäksi markkinoillepääsyä saattaisi helpottaa Norjan markkinoilla oleva luotettava kontaktihenkilö, jolla on valmiiksi yhteyksiä norjalaisiin toimijoihin.

Palvelu: markkinarako kokonaispalvelussa?

Anders Asplund, suomalainen yrittäjä (ks. Appendix: Finnvera), neuvoo muita suomalaisia yrityksiä kiinnittämään huomiota siihen, että yritysten tulisi sitoutua palvelemaan asiakasta koko tuotteen elinkaaren ajan. Mutta toisaalta esimerkiksi, jos katsoo Tiny House:jen verkkosivuja he eivät aina tarjoa koko rakennuksen elinkaarta kattavaa palvelua. Lähde:

<https://www.finnvera.fi/finnvera/uutishuone/artikkelit/yha-useampi-suomalaisyritys-haluaa-norjan-markkinoille>

Esim. Norske Mikrohus kehottaa hankkimaan itse ammattilaiskuljetuksen talon kuljetukseen, eikä myöskään mainitse mahdollisista korjauksista mitään, ainakaan verkkosivuillaan. Tässä saattaisi olla markkinarako, jonka suomalaiset yritykset voisivat täydentää Norjassa. Tämän voisi toteuttaa tarjoamalla Tiny House:jen myynnin lisäksi myös kaikkia muita palveluita, joita asiakas mahdollisesti tarvitsee asumismuodon toteuttamiseen ja koko tuotteen elinkaaren ajan.

Hinnoittelu: selkeä pakettihinnoittelu

Hyvä esimerkki hinnoittelumallista on Mikrohus Norge AS. Asunnot on hinnoiteltu niin, että asiakkaalla on mahdollisimman helppo muodostaa käsitys, mistä hinta koostuu. Hinta perustuu eri tekijöistä, kuten asunnon koko, ominaisuudet ja katon malli.

Mikrohus Norge AS:n hinnoittelutapa voisi toimia suomalaisille yrityksille hyvänä lähtökohtana omaa hintaluokittelua suunnitellessa, varsinkin silloin jos sellaista ei vielä ole valmiiksi määritelty.

Markkinointi ja verkkosivut: ihmisiä, luontoa, tunnelmaa

Norjalaisilla Tiny House-verkkosivuilla kuvissa on usein ihmisiä tai ne on otettu luonnossa idylliseltä paikalta. Tämän huomaa selkeän eron vertailtaessa norjalaisia verkkosivuja suomalaisiin. Mahdollisia poikkeuksia lukuunottamatta visuaalisuuteen ja ihmiskeskeisyyteen on yleisesti ottaen panostettu huomattavasti enemmän norjalaisilla verkkosivulla kuin suomalaisilla, joissa keskitytään lähinnä teknisiin tietoihin. Tämä vaikuttaa eteenkin pitävän paikkansa Tiny House-kontekstissa. Tämä kannattaa ottaa huomioon yritysviestinnässä kun suomalaiset yritykset pyrkivät Norjan markkinoille.

Yleisesti Norjan Tiny House-markkinoinnissa ja viestinnässä painotetaan seuraavia ominaisuuksia kuvallisesti ja/tai kirjaimellisesti:

-
- Vapaus
 - Joustavuus
 - Liikkuvuus
 - Helppous
 - Luonnonläheisyys ja luonnon materiaalit
 - Korkealaatuisuus
 - Minimalismi
 - Halvempi vaihtoehto (muihin asumismuotoihin verrattuna)
 - Pienen tilan tehokas hyödyntäminen

Lähteet:

<https://www.norskemikrohus.no/>

<https://mikrohusnorge.no/>

<https://mariostinyhouses.com/>

<https://www.raunahus.no/>

Projektit

Suunnitteilla olevista rakennushankkeista ja -projekteista kannattaa hankkia tietoa tietoa sekä maksullisista palveluista kuten Byggfakta (<https://nyheter.byggfakta.no>) että Pådriv -organisaation (<https://paadriv.no/om-padriv/>) tyyppisten toimijoiden ja oman verkostoitumisen kautta.

Mahdollisuudet

Mikrotalomarkkinat ovat vielä tällä hetkellä melko pienet, mutta tämän lisäksi kysyntää on selkeästi muussa puurakentamisessa. Erityisesti kaupunkien asuinrakentaminen ja julkiset tilat ovat volyymiltään jo nyt isoja ja niiden ennustetaan kasvavan entisestään tulevaisuudessa puunrakentamisen ympäristöystävällisyyden vuoksi.

To do -lista:

- Markkinaa tutustuminen
 - verkostoituminen/ suhteiden luominen
 - Markkinan ymmärtäminen
- Norjan- tai vähintään ruotsinkielinen yhteyshenkilö/myyjä
- Palvelumuotoilu
 - onko jotain mitä markkinoilta puuttuu, esim. kokonaispalvelua tarjoava toimija?
 - Mietitään tarkasti oma konsepti
- Hinnoittelu
- Markkinointi
- Projektit
 - Tiedon hankinta esim. Byggfaktan kautta

9. Appendix

Finnveran artikkeli: Mesmec, Anders Asplund

<https://www.finnvera.fi/finnvera/uutishuone/artikkelit/yha-useampi-suomalaisyritys-haluaa-norjan-markkinoille>

Sitaatti artikkelista:

“Vastaanottoa helpotti vahva ruotsin ja norjan kielen taito, Asplund kertoo. Hän neuvoa muita suomalaisyrityksiä kiinnittämään huomiota referensseihin ja siihen, että yritys sitoutuu palvelemaan asiakasta koko tuotteen elinkaaren ajan. Asplundin mukaan Mesmecin haasteet ovat liittyneet tunnettuuden rakentamiseen. Norjalaiset haluavat tutustua ensin kunnolla ulkomaisten yritysten osaamiseen. – He arvostavat suomalaisten luotettavuutta ja tapaa toimia. Tätä kannattaa hyödyntää. Kokonaisuuksien hallintakyky ja vahva kokemus alalta ovat auttaneet meitä eteenpäin.”

The NOFI Business Climate Survey 2015

<https://www.nofi.fi/blog/2017/4/3/nofi-rapport-2015> (koko raportin voi ladata täältä)

THE REPORTS SIX RECOMMENDATIONS:

1. Take a Nordic approach and use the unique Nordic strengths that the countries already have in common.
2. Take a straightforward business style, receive and share experiences, do matchmaking and create business initiatives.
3. Prepare to invest for growth in the long term.
4. Encourage increased student and workforce exchange.
5. Support SME business establishment in Norway and Finland.
6. Remove business barriers such as the evident language barrier on the company and interpersonal levels.

“Both Finns and Norwegians see each other as direct, task oriented and reliable. This is a business advantage in a global context.

- However, there are differences between Norwegians and Finns that it is useful to be aware of: Norwegians feel that Finns are more hierarchical, conservative and autocratic, while Finns feel that Norwegians are more relation-focused, democratic and people-oriented.
- Finns and Norwegians agree that they have a lot in common when it comes to business, society and culture. A sense of commonality between the two countries has been recognized, to a larger extent by Finns. This is an excellent starting point when you want to start business. It is much easier to enter a market that is similar to your own.
- Finns and Norwegians do not face trade barriers to a large extent.
- Non-Swedish-speaking respondents consider the lack of a common language a major obstacle in business communication
- Finns with Swedish as their mother tongue faced fewer language barriers. They communicate with Norwegians mostly in a Scandinavian language in various business situations such as meetings, email correspondence and contracts, mostly without problems. Non-Swedish-speakers typically use English.”

Norjan rakennusteollisuuden liiton BNL:n (The Federation of Norwegian Construction Industries) “Rakennusteollisuuden tulevaisuusbarometri 2021”

Lähde:

<https://www.bnl.no/siteassets/dokumenter/presentasjoner/byggenaringens-fremtidsbarometer-2021.pdf>

Johtopäätökset BLN:n tutkimuksesta suomeksi käännettynä:

-
- Oman yrityksen talouden odotukset ovat tänä vuonna alhaisemmat kuin viime vuonna samaan aikaan, positiivisemmat vuoteen 2022 saakka
 - Monet uskovat, että Norjan talous toimii paremmin vuonna 2021 kuin vuonna 2020
 - 12 prosenttia uskoo menevänsä nolleen tai alijäämään vuonna 2021, kun taas 19 prosenttia vastaa odotuksiin liikevoitto vuonna 2020
 - Enemmän ihmisiä sietää talouden vaihtelut huonommin, lisääntynyt on niitä, jotka uskovat tilanteen olevan muuttumaton
 - 40 prosentilla on nyt sama tilauskertymä kuin viime vuonna / 29 prosentilla on pienempi
 - Edelleen suuri ammattitaitoisten työntekijöiden tarve (43 prosenttia)
 - Oppisopimuskoulutettavia on erittäin kysytty / yksi neljästä ei saa oppisopimuskoulutusta
 - Korona on johtanut siihen, että joka neljäs yritys vastaa digitoivansa suuressa määrin
 - Neljännellä yrityksellä on ollut suuria infektioiden hallintaan liittyviä kustannuksia
- Verkkosivu englanniksi (BNL): <https://www.bnl.no/in-english/>

Tieteelliset julkaisut (aiemmin mainittu tässä raportissa):

Lähde (ladattava pdf-tiedosto):

<https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2613021/no.ntnu%3Ainspera%3A2339141.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Muutamia yhteenvetoja julkaisusta:

- Tiny huoneiden kasvava kysyntä
- Tiny house on "rebelli" norjan asuntomarkkinoilla joka haastaa normeja ja rakenteita
- Käyttäjät voivat siitä syystä kohdata esteitä rakennusprosessin aikana:
 - Rakennusmääräykset ei ole mukautettu tiny housien mukaan
 - Infrastruktuuri kaipaa muutoksia esim. tiettyjen paikkojen salliminen Tiny House:ille

Muutamia esimerkkejä haastattelujen vastauksista, joita luetellaan julkaisussa:

“Ja det er jo opplagt nok, det er jo ungdommer aller først og fremst tenker jeg i aller størst grad, men også de med litt små husstander da. For familier med to-og-tjue unger er ikke det så veldig ideelt. Så det ungdommer eller enslige voksne uten barn og sånt. Og da er det jo ungdommer siden det kan være interessant for å ha, og bo og bygge billig”

“[...] men så kan det også være folk som er interessert i å få billig og lønnsomt og lavt forbruk og miljøvennlig, for da materialene til billig bruk. Det blir jo neppe for store deler av befolkningen (...) som har den motivasjonen da. Og hele denne mikrohus trenden har jo begynt som en ide, en måte for å slippe å bruke så mye penger for å bo.”

“Jeg tror at dette er en boligform som passer for hvem som helst, men som er mest aktuell for de med litt lavere inntekt. Hvert fall som fast bolig og egen bolig. ”

“Tja, det er mange som eier en tomt som bygger. Som gjestehus, det er en litt sånn midlertidig løsning. Jeg står for det at mikrohus passer for en student, også er det veldig lærerikt å bygge sitt eget bygg, men det gjelder også andre mennesker også som har muligheten til å bygge sitt eget hus, noe som ikke alltid er like lett med alle de restriksjonene som finnes for et fullverdig bolighus liksom.”

“Det typiske er unge folk som kan ha et mikrohus istedenfor å være på leiemarkedet, da sparer dem veldig mye penger. Også har du eldre folk som kanskje er ferdige med å ha familieliv, som bor alene, så trenger du ikke noe mer plass enn dette her. Det blir ikke mere areal å vaske og styre med. ”

“Også er det for dem som er litt frihetssøkende og sånt da som ønsker å ha den økonomiske friheten da og som er opptatt av å bo bærekraftig. Så jeg tror det er for veldig mange da. Så det er som en sånn hemmelighet som ikke har blitt oppdaget ennå.”

“Man kan gå på gjenbruksstasjonen her i Rissa og finne materialer til kjempe mange hus, det er sånn det ligger det en enormt svær haug med rivningsmaterialer fra hus og lover og byggeplasser som er dumpet der. Der kan man gå og hente sånt så... til enhver tid så står det mellom seksti og hundre vinduer der,, og dører og trapper, og 48 alle mulige typer

bygningmaterialer som man mye lettere kan bygge inn i et lite hus enn man kan i et stort og moderne hus.”

“Eller så kan det være veldig unge som er i etableringsfasen [...] Men sånn generelt så er det sånn at det er så skrekkelig dyrt å komme inn for å bo, det er jo reine pyramidespillet. [...] Og det bør jo samfunnet gjøre noe med. Og det med mikrohus kan jo være en liten bit av løsningen på det da.”

“Og de da kartlagt behovet også har de da funnet ut at de har behov for små leiligheter til forskjellige grupper da. Det kan være folk som jobber der men som bor et annet sted også ukependlere, også er det de som vil flytte dit for å få en jobb for å teste ut stedet for å jobbe der, også kan det være noen friluftsbøhemer da som ikke vil bruke alle pengene på hus men på telt eller idrettsbaner. [...] Så fra kommunen så er det er å få opp flere boliger uten at det er for dyrt. Det er de to. så de andre utbyggingsprosjektene er sånn ideologiske 49 det er sånn [...]. Men de jobber jo med det nå så det blir interessant å se.”